

Peelflits nr 2

Nr. 2: december 2005

nieuwsflits voor deelnemers en betrokkenen bij het landschapsbeheer in de Peel. Een uitgave van Stichting Werkgroep Behoud de Peel. Verschijnt ongeveer 1 x per maand

In dit nummer:

- Natuurwerkdag 2005
- Gaten in de Kaasweg?
- Najaarstrek
- Speeltje van de Maand
- Gewijzigde aankondiging cursusavond

Opnieuw een erg geslaagde Natuurwerkdag!

Afgelopen 5 november nam het Peelwerk de organisatie van de 5e nationale natuurwerkdag op zich. Met 30 deelnemers, 23 volwassenen en 7 kinderen, was het opnieuw een groot succes. Eén van die kinderen was mijn 10-jarige neefje Franscisco, die kwam kennismaken met het Peelwerk.

Na, zoals gebruikelijk is, te verzamelen bij de kerk van Liessel, trokken we naar het hek in de Eikenlaan, Vanaf hier was het een wandeling van zo'n twee kilometer naar de plaats delict. Eerst over de glibberige modder op het half ondergelopen pad achter de Eikenlaan, dan op de driesprong linksaf waar vroeger het spoorlijntje liep. Daarna net vóór het donkere "abortuspaadje" linksaf door de eindeloze velden met manshoge adelaarsvarens. Tenslotte over het sappige veen langs twee grote waterpartijen en over een soort dam, die de werkgroep in haar beginjaren heeft aangelegd. Aan het eind van ons pad maakten we onze pauzeplek en lieten er onze tassen achter. Ook veel jassen, want het weer was fantastisch. De oktoberse zomerwarmte mocht over zijn, november wist makkelijk nog de 15 graden te halen. Langs de wijken zagen we zelfs nog parende libellen!

Na een korte materiaal instructie van Wim gingen we aan het werk. We splitsten ons in twee groepen aan weerszijden van een waterpartij. De bomen waren er dik, maar toch niet opgewassen tegen het enthousiasme van ons vrijwilligerslegioen. In de loop van de dag zagen we af en toe hoog boven ons wat ganzen passeren. Ongelukken hebben we niet gehad, al werkten we dicht op elkaar. Alleen kreeg soms iemand wat twijgen in zijn gezicht en mijn neefje een zaagtandje in zijn vingers. Even langs 'opperverbandmeester' Petra Relou. Bloed? Niet eens. Even de zere vinger in de mond en twee minuten later weer vrolijk doorgewerkt.

Het werd pauze. Met zijn dertigen maakten we een lekker zacht en beschut nestje tussen de adelaarsvarens. Na de koffie, de boterhammen en de stroopwafels pakten de volwassenen hun verrekijkers of ze probeerden een tukje te doen, terwijl de kinderen zich verstopten tussen de varens. Ook kriebelden ze de slaapkoppen wakker met pijpenstrootjes. We gingen weer verder, we hadden er allemaal echt zin in en stopten pas halverwege de middag toen beide ploegen een stuk zowat zo groot als een voetbalveld hadden opgeschoond. Met veel voldoening zagen we wat een ruimte er bij is gekomen.. Toen was het nog een heel eind terug lopen naar de auto's. Op de terugweg vertelt mijn neefje dat-ie de dag *vet cool* vond en vroeg, of hij volgende jaar weer mocht komen? Ja hoor. Dat mag.

Bekijk ook onze foto's op www.natuurwerkdag.nl.

foto: Wim Cruysberg, SBB

Gaten in de Kaasweg?

Als je de laatste maanden helemaal midden door de Peel reed, kan het je zijn opgevallen dat tegenover de Willem-III hoeve een aantal zware graafmachines bezig was. Wat deden die daar?

Ze maakten een kade, groeven wat sloten, plagden land af en veranderden een dammetje. Het zijn allemaal inrichtingsmaatregelen om het landbouwgebied aan de binnenkant van de Mariapeel zo goed mogelijk terug te geven aan de natuur.

Want dat is de bedoeling! Deze gronden, die als een landbouwenclave tussen de Peelgebieden in liggen, waren wel al sinds de 70er jaren eigendom van het Staatsbosbeheer, maar die hadden het al die tijd verpacht. Pas een paar jaar geleden hebben ze pacht afgekocht, om er weer natuur van te maken.

Op 200 meter achter de Helenavaart komt een nieuwe kade, om het gebied er achter zoveel mogelijk te vernatten, zonder dat het water een probleem wordt in de strook waar de huizen en de lanen staan. Een dam in een wijk wordt vervangen door een dun stalen damwandje. Zo kun je des te beter die merkwaardige historische 'drietand structuur' van de wijken herkennen en blijft de wildernis daarachter ontoegankelijk. Als Werkgroep hebben we daarop sterk aangedrongen, want anders kon iedereen daarover zomaar vanaf de Soemeersingel het hart van de Peel in. Ze plagden ook wat bovengrond af. Voorlopig nog maar een klein stukje, als proef, om te zien of de natuur daarop reageert. Vaak zie je na plagen dan ineens veel meer bloemen komen. Wij van WBdP hopen op een begroeiing die echt bij het schrale en zure van de Peel hoort.

Het waterpeil 'opzetten' gebeurt trouwens pas wanneer ook op de Willem-III hoeve de landbouw gaat verdwijnen. We wachten rustig af wanneer het zover is!

Najaarstrek

Het lijkt natuurlijk alsof ik een open deur intrap, maar het is een feit: als je met veel mensen vaak genoeg in de Peel bent, zie je samen een heleboel vogels. Interessant vind ik altijd, dat je het ene seizoen heel andere vogels ziet dan het andere. Op een Peelwerkdag in half oktober hadden we vogelkenner Boena van Noorden op bezoek. Speciaal voor ons heeft hij aantekeningen gemaakt. Laten we eens kijken wat er zoal staat.

Zangvogels staan er niet op. De meeste Blauwborstjes en Kieviten en wat dies meer zij zijn allang weggetrokken naar het warme zuiden. Andere zangvogeltjes trekken soms nog in kleine groepjes door de Peel. Zoals een handjevol Vinken, Kepen en wat Graspiepers.

Ganzen komen er in het najaar juist steeds meer bij en ze blijven de hele winter. Bij ons zijn dat vooral van die kleine Rietganzen. Boena noteerde er 200. Veel is dat niet eens. We herinneren ons dat ze soms in grote formaties overvliegen en met duizenden aan de zuidkant van de Deurnese Peel gaan zitten. Soms zitten er ook massa's Kolganzen tussen, of die grote lawaaimakers, de grauwe ganzen. Boena telde ook 26 Canadese ganzen. Die zie je niet zo vaak, maar als ze er zijn kun je ze niet missen. Ze vallen geweldig op door de scherpe zwart-op-wit contrasten in hun verenkleed. Ze zijn ook nog eens heel erg groot, luidruchtig en zo brutaal als wat. Wim van Opbergen vertelt dat die precies de indruk wekken van een groepje vliegende bommenwerpers. Ze wijken geen centimeter af van de rechte lijn.

De typische doortrekkers zijn nog het spannendste. Iedereen kijkt uit naar de Kraanvogels. Op Wim's verjaardag passeerden er nog een stuk of 200. Er trekken ook wel andere typische Peelvogels door. Zo noteerde Boena een Klapekster en iemand anders een Houtsnip.

Maar voor de meeste doortrekkers is de Peel zo maar een tussenstop. Zo zagen we een troepje van drie Sperwers en zelfs een groep van 8 Kruisbekken, vogels die helemaal verdwaald

lijken in de Peel. Dat geldt ook voor de grote massa's Houtduiven die soms de Peel doortrekken. Op Boena's lijstje van oktober spannen ze de kroon met wel 5000, jawel, vijfduizend stuks. Met evenveel liefde is op het lijstje nog een alleraardigste waarneming genoteerd, maar één stuks en niet eens van een vogel: het nestje van een Dwergmuis.

Een kruisbek, vreemdeling in de peel.

Het sPEELtje van de maand.

Samen met het IVN en subsidie van de provincie heeft Stichting "Werkgroep Behoud de Peel" de z.g. *sPEEL*kist ontwikkeld. Het is een hulpmiddel voor de natuureducatie, bedoeld voor het scholengidsenwerk, stands op natuurmarkten en zo. Het gaat er om, kinderen uit te dagen op een heel directe en speelse manier met de natuur in contact te treden. Vaak zijn de ideeën de eenvoud zelf.

Met het oog op de naderende Kerstdagen beginnen we met... lampjes! Vroeger hadden de mensen weinig geld en maakten ze veel dingen zelf, of ze haalden het 'gewoon' uit de natuur. We zijn dat nu helemaal ontwend, maar het is soms nog steeds heel

functioneel. Het merg van de Pitrus is voortreffelijk geschikt als gratis pit voor de olielamp en brandt urenlang.

Je hebt nodig: wat Pitrus, wat berkenschors of desnoods karton, een (toetjes)schaaltje met water en wat olie uit de keukenkast, (bijvoorbeeld olijfolie), een priem of perforator en lucifers.

Neem dus een pitrusje, kerf of splijt dat open en haal het merg eruit. (Daar is een handigheidje voor. Je splijt de bies van onderen open, doet de duimnagel achter tegen de binnenkant van de rus. Trek dan met de andere hand de bies langs je nagel, dan komt het er er heel mooi als een witte worm in één stuk uit. Maar echt nodig is dat niet.) Neem nu een schaalje en doop het lontje even in de olie tot het ermee is verzadigd. Pons een gaatje in een klein stukje schors of karton van geschikt formaat en doe daar het lontje doorheen, zodat het goed verticaal staat. Laat het lontje een halve centimeter of zo uitsteken. Doe wat olie op het water zodat je er een flinke bel op ziet drijven. Schorsje erin, aansteken en klaar.....

Gewijzigde data Kadercursus Peelbeheer.

De cursus nadert heel snel, dus geef je met spoed op!!
Voor Peelwerkers is het **gratis**, anderen betalen 10 euro.

Plaats en tijd: **12 januari en 2 februari 2006**
om 19u30 in IVN-gebouw de Stulp in Asten,
tegenover het Natuurmuseum.

Belangstellenden worden uitgenodigd zich zo snel mogelijk op te geven via E-mail: wbdp@hetnet.nl
Of telefoon: Chris Vieveen
0493-354411 prive 0492-515683.